

Nr 1 / Marzec 2024

Biuletyn

Biblioteki Głównej
Politechniki Warszawskiej

→ Biblioteka Główna

→ Działalność Oddziału Informacji Naukowej i Analiz Bibliometrycznych

Oddział Informacji Naukowej i Analiz Bibliometrycznych (OINiAB) przeprowadził wykłady dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia na Wydziale Inżynierii Materiałowej i Wydziale Chemicznym.

Pracownicy oddziału kontynuowali realizację zadań w ramach projektu, którego celem jest utworzenie na potrzeby Politechniki Warszawskiej (PW) instytucjonalnego repozytorium danych badawczych w ramach Bazy Wiedzy PW. Repozytorium to ma umożliwić pracownikom naukowym i doktorantom bezpieczne deponowanie, archiwizację i udostępnianie danych z różnych dyscyplin i w różnych formatach, zgodnie z zasadami FAIR (ang. Findable, Accessible, Interoperable, Reusable) i wymogami stawianymi przez Narodowe Centrum Nauki (NCN) i inne instytucje finansujące projekty naukowe.

Na zlecenie władz Uczelni, wydziałów, kierowników dyscyplin i Biura IDUB (Uczelnia Badawcza - Inicjatywa Doskonałości) przygotowywano szereg raportów w oparciu o Bazę Wiedzy oraz narzędzia SciVal, InCites i Scopus.

Dostępny testowy

OINiAB zorganizował dostęp testowy do baz EBSCO:

- **Academic Research Source** jest pełnotekstową multidyscyplinarną bazą danych, która zapewnia użytkownikom dostęp do ponad 200 tys. książek w wersji elektronicznej oraz 5 tys. pełnotekstowych czasopism.

- **Baza Art & Architecture Source** oferuje dostęp do materiałów z zakresu sztuk pięknych, zdobnictwa, szeroko pojętej architektury i projektowania, nie tylko architektonicznego. Udostępnia ponad 600 pełnotekstowych wersji czasopism, około 220 pełnych tekstów książek i ponad 63 tys. zdjęć.
- **OnArchitecture** to unikalna kolekcja: video-wywiady z wybitnymi architektami z całego świata, którzy opowiadają o swojej pracy, procesie tworzenia projektu oraz roli ich pracy we współczesnym społeczeństwie; audiowizualne zapisy budynków i instalacji architektonicznych. Kolekcja zawiera również aktualne dane biograficzne architektów i projektantów, których prace są przedstawiane.

Został otwarty również dostęp testowy do:

- **8 kolekcji tematycznych ScienceDirect (Elsevier):**

- Environmental Science
- Chemical Engineering
- Energy
- Materials Science
- Chemistry
- Business, Management and Accounting
- Social Sciences
- Economics, Econometrics and Finance

- **Kolekcji e-booków wydawnictwa De Gruyter** z nauk humanistycznych, społecznych, ścisłych oraz technicznych od wielu renomowanych wydawnictw naukowych.

- **Kolekcji czasopism wydawnictwa Society for Industrial and Applied Mathematics (SIAM)**. Dostęp testowy obejmuje 18 recenzowanych czasopism naukowych z dziedziny matematyki, statystyki, informatyki oraz inżynierii.

(EN)

→ **Działalność Oddziału Gromadzenia i Opracowania Zbiorów**

Z początkiem roku w oddziale rozpoczęto prace nad katalogowaniem książek, które przeznaczone są do nauki języka chińskiego. Są to głównie podręczniki, ale w zbiorze można również znaleźć pozycje, które przybliżają nam kulturę Państwa Środka. Zakończenie prac planowane jest na koniec bieżącego roku. Do końca marca opracowano 63 tytuły.

Kontynuowane jest również opracowanie formalne prac doktorskich. W tym roku opracowano 80 dysertacji naukowych pracowników Uczelni.

W związku z przygotowaniami do implementacji nowego systemu bibliotecznego pracownicy oddziału przeprowadzili szkolenie dla bibliotekarzy pracujących w BG, pt. „Kopiowanie rekordów bibliograficznych z połączonych katalogów BN”. W Bibliotece Głównej przyjęto zasadę, że w pierwszej kolejności opisy bibliograficzne dokumentów kopiowane są z połączonych katalogów BN. W przypadku braku opisu w BN sprawdza się katalog NUKAT. Kolejnym krokiem jest kopiowanie lub tworzenie opisów do katalogu NUKAT.

Pracownicy oddziału wzięli również udział w szkoleniach przeprowadzonych przez Bibliotekę Narodową:

- Deskryptor osobowy – zasady redakcji i doboru;
- Deskryptor korporatywny – zasady redakcji i doboru;
- Użytkowanie systemu Alma i wyszukiwarki Primo: prezentacja funkcjonalności dla Bibliotek podłączanych w ramach NPRCz.

Sekcja Kolekcji Dziejowych

Jednym z zadań wykonywanych przez zespół bibliotekarzy dziejowych jest dobór książek elektronicznych do zakupu z bazy IBUK Libra. W marcu bibliotekarze dziejowi uczestniczyli w pracach związanych z kontynuacją umowy na tę bazę, w związku z czym przeprowadzono analizę danych dostarczonych przez firmę IBUK Libra. Analizowano wykorzystanie książek zakupionych w ramach rocznej umowy oraz nowe propozycje tytułów dostępnych na kolejny rok obowiązywania umowy. Na podstawie przeprowadzonej analizy sporządzono listę tytułów, które zostaną zakupione na bieżący rok.

(AKom, MMaz)

→ **Działalność Oddziału Udostępniania i Przechowywania Zbiorów**

Przed rozpoczęciem zimowej sesji egzaminacyjnej Wolny Dostęp od 8 stycznia do 2 lutego świadczył usługi w wydłużonych godzinach 9:00-21:00 (od poniedziałku do piątku). Użytkownicy, podobnie jak w ubiegłym roku, chętnie korzystali z naszych usług i księgozbioru na miejscu.

W Oddziale Udostępniania i Przechowywania Zbiorów, oprócz obsługi użytkowników i prac bieżących, wykonano dodatkowe zadania:

- W styczniu przygotowano ankietę „Potrzeby użytkowników Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej” dla społeczności akademickiej, której celem było uzyskanie informacji o potrzebach użytkowników w kontekście aranżacji przestrzeni biblioteki. Przygotowano teksty promocyjne do umieszczenia w mediach społecznościowych oraz materiały promocyjne informujące o ankiecie do rozpowszechnienia wśród użytkowników.
- W Wolnym Dostępie przeprowadzono kontrolę układu działowego zbiorów dotyczącą poprawności ustawienia całego księgozbioru oraz oznaczenia książek w języku angielskim. Prace polegały na weryfikacji oznaczeń na książkach z informacjami w otrzymanym raporcie według danych: ustawienie działowe z pola 997, sygnatura i oznaczenie języka. Kompleksowe prace porządkowe dały efekt uporządkowanego księgozbioru i poprawnego ustawienia na półce.
- Przygotowano wykaz płyt CD i DVD dołączanych od wielu lat do czasopism udostępnianych na poziomie II Wolnego Dostępu. Wykaz wraz z płytami przekazano do Oddziału Gromadzenia i Opracowania Zbiorów.
- Dla lokalizacji Magazyn Podstawowy i Magazyn zewnętrzny Babilon przygotowano i opracowano wykaz książek wydanych do 1945 roku. Na podstawie wykazu dokonano zmiany statusu z w/w lokalizacji na status "Zamów do Czyt. Zb. Spec." dla 8504 egzemplarzy książek. Użytkownicy będą mogli skorzystać z tych książek na miejscu w Czytelni Zbiorów Specjalnych.
- Przekazano do udostępniania kolejne części podręczników do nauki języka mandaryńskiego – 154 egzemplarze. Zaopatrzone je w znaki własnościowe, wpisano sygnatury, wydrukowano etykiety, oklejono i zabezpieczono taśmą.
- Wyszukano w systemie i wyjęto z półek 107 egzemplarzy wszystkich publikacji dotyczących Politechniki Warszawskiej. Zmieniono etykiety lokalizacyjne, nadano odpowiednią

lokalizację i status w systemie Aleph, a następnie publikacje przekazano do Czytelni Zbiorów Specjalnych.

(KK, MA)

→ Filie

→ Filia Płock

W dniu 15 marca 2024 r. miało miejsce piąte spotkanie z cyklu „Ekonomia na PW”, zorganizowane przez studentów Koła Naukowego Sonda. Tym razem specjalnym gościem był Marcin Krzywka, dyrektor projektu z Płockiego Parku Przemysłowego Technologicznego oraz absolwent Kolegium Nauk Ekonomiczno-Społecznych Politechniki Warszawskiej Filia w Płocku.

Spotkanie odbyło się w Czytelni Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej Filii w Płocku i skupiło się na strategiach kształtowania wizerunku firm w mediach społecznościowych. Gość wydarzenia podzielił się konkretnymi doświadczeniami oraz omówił znaczenie marketingu w mediach społecznościowych oraz dostosowanie przekazu do grupy docelowej. Rozmowa dotknęła również tematu wpływu przekazu na różne grupy odbiorców.

Wydarzenie przyciągnęło uwagę zarówno studentów, jak i kadry akademickiej, stanowiąc cenny wkład w rozwój wiedzy z zakresu nowoczesnego marketingu. Kolejne spotkanie w ramach cyklu „Ekonomia na PW” odbędzie się już wkrótce. Więcej informacji na temat spotkania można znaleźć na kanale YouTube Koła Naukowego Sonda.

https://www.youtube.com/watch?v=yH-BLJ_3Xgs

(ArC)

→ SeminaRIA i szkolenia

→ Jak rozwijać odporność psychiczną – szkolenie

W dniu 18 stycznia 2024 r. odbyło się szkolenie „Jak rozwijać odporność psychiczną”, prowadzone przez trenerkę Anetę Dreksler oraz psycholożkę Joannę Dostal-Kielczyk z Działu ds. Szkoleń PW. Podczas tego spotkania uczestnicy mieli okazję zgłębić temat odporności psychicznej

oraz zrozumieć jej znaczenie w życiu codziennym. W trakcie szkolenia zaprezentowano różnorodne metody wzmocnienia odporności psychicznej, takie jak medytacja, techniki oddechowe czy praktykowanie wdzięczności. Ponadto podczas szkolenia uczestnicy uczyli się również jak rozpoznawać i radzić sobie z emocjami, co jest kluczowym elementem budowania odporności psychicznej. Podczas ćwiczeń praktycznych uczestnicy mieli możliwość doświadczania metod wzmocnienia odporności psychicznej i zrozumienia ich skuteczności. Warto podkreślić, że szkolenie było nie tylko teoretyczne, ale także bardzo praktyczne i interaktywne. Poprzez różnorodne ćwiczenia oraz dyskusje grupowe uczestnicy mieli okazję dzielić się swoimi doświadczeniami i uczyć się od siebie nawzajem.

W szkoleniu wzięła udział Magdalena Janisz z Biblioteki Wydziału Chemicznego.

(MJ)

→ **Digitalizacja. Jak zbudować proces, jak zaplanować projekt** – warsztaty

W dniach 27 i 28 lutego 2024 roku w Muzeum Miejskim w Tychach odbyło się spotkanie z cyklu warsztatów „Digitalizacja. Jak zbudować proces, jak zaplanować projekt”. Prowadzącym wykłady i ćwiczenia praktyczne był Andrzej Daniluk. Na zajęciach uczestnicy mieli unikatową okazję zapoznania się szerzej z tematyką kontroli jakości i parametrów skanowanych obrazów. Zaprezentowano kryteria doboru sprzętu fotograficznego wraz z oprogramowaniem, skanery dzieciowe, stanowisko hybrydowe oraz stanowisko do fotografii obiektów trójwymiarowych.

Dwudniowa forma warsztatów, pierwszego dnia teoretyczna, pozwoliła zapoznać się z szeroką wiedzą na temat parametrów odwzorowywania obrazów cyfrowych, obiektów muzealnych i książkowych, szeregiem parametrów i pojęć z dziedziny fotografii cyfrowej, oprogramowania wspomagającego proces skanowania i fotografii jak również procedur towarzyszących projektom digitalizacyjnym.

Drugiego dnia, w części praktycznej zajęć, uczestnicy zapoznali się z trzema wariantami stanowisk digitalizacyjnych:

- ze skanerem książkowym (dziełowym), głowicą fotograficzną 71Mpx;

- stanowiskiem tzw. hybrydowym, składającym się z kolumny, stołu, oświetlenia, aparatu i oprogramowania do masowego procesu skanowania oraz programów towarzyszących tym procesom;
- stanowiskiem fotograficznym skonfigurowanym specjalnie dla potrzeb digitalizacji obiektów przestrzennych.

Szkolenie pozwoliło zgłębić wiedzę z zakresu procesów masowej digitalizacji w ich zróżnicowanych formach, prezentowaną przez fachowców z wieloletnią praktyką zawodową w tej dziedzinie.

W szkoleniu wzięli udział Natallia Kavalchuk i Tadeusz Świercz.

(TŚ)

➔ nasz.KAMPUS.PW – warsztaty

Jaki będzie kampus Politechniki Warszawskiej w przyszłości? Nad tym pytaniem zastanawiali się uczestnicy warsztatów „nasz.KAMPUS.PW”, które odbyły się w dniach 11-15 marca w budynku przy ulicy Rektorskiej 4. Celem wydarzenia było stworzenie koncepcji rozwoju przestrzennego terenów Politechniki Warszawskiej i okolicy na kolejne dziesięciolecia. Na 11, 13 i 15 marca w godz. 16.00-19.00 zaplanowano otwarte sesje dla wszystkich chętnych.

Dziekan Wydziału Architektury PW dr hab. inż. arch. Krzysztof Koszewski podczas pierwszego dnia warsztatów

Formuła warsztatów według metody *charrette* umożliwiła wspólny dialog różnych środowisk: studentów, pracowników, władz Uczelni, mieszkańców PW, urzędników miejskich,

firm współpracujących z Uczelnią oraz ekspertów z różnych dziedzin. Uczestnicy wybierali poszczególne zagadnienia i w ramach wspólnego „stolika” warsztatowego debatowano na następujące tematy: polityka mieszkaniowa; sport i rekreacja; zieleń; transport; inwestycje; zagospodarowanie terenu głównego, terenu BIS i kampusu południowego. Każda osoba mogła podzielić się swoimi opiniami i potrzebami na temat omawianego zagadnienia. Nad wszystkim czuwali doświadczeni projektanci z Wydziału Architektury PW pod kierownictwem prof. dr hab. inż. arch. Krystyny Solarek, zbierając całościowo opinie, aby w efekcie końcowym przygotować plany i makiety modernizowanych przestrzeni kampusu.

Fragment makiety z kampusem PW – finalny efekt prac warsztatowych

Zmiany przestrzeni uczelni są potrzebne, ponieważ w ostatnich latach zmieniły się wymagania społeczne, potrzeby użytkowników, infrastruktura techniczna budynków oraz polityka zarządzania uczelnią. Warsztatom towarzyszyły prezentacje poświęcone poszczególnym blokom tematycznym i zawierające podsumowania dyskusji.

W warsztatach uczestniczyła dyrektor BG PW Alicja Portacha, zastępca dyrektora BG PW Marta Sadowska-Hinc oraz Dorota Wojnowska (bibliotekarz dziedzinowy działu S. Planowanie przestrzenne. Architektura. Sztuka).

(DW)

→ **Niewidomy - nie widzę problemu, czyli obsługa użytkownika niewidomego i niedowidzącego – szkolenie**

Dnia 12 marca 2024 r., odbyło się szkolenie „Niewidomy - nie widzę problemu, czyli obsługa użytkownika niewidomego i niedowidzącego” zorganizowane przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. Wydarzenie prowadzili przedstawiciele Fundacji Szansa - Jesteśmy razem: Dariusz Linde i Katarzyna Sałacińska. Szkolenie składało się z dwóch części: merytorycznej i warsztatowej.

Część merytoryczna pozwoliła uczestnikom zapoznać się z podstawowymi pojęciami związanymi z dostępnością oraz z identyfikacją barier, które utrudniają osobom z niepełnosprawnością korzystanie z różnych instytucji kulturalnych. Ponadto omówione zostały zasady savoir-vivre w kontekście interakcji z osobami z niepełnosprawnością, co jest niezwykle istotne dla budowania pozytywnego środowiska.

W części warsztatowej uczestnicy mieli możliwość „wejścia w rolę”, co pozwoliło lepiej zrozumieć doświadczenia osób z niepełnosprawnościami. Dzięki praktycznym ćwiczeniom możliwe było doświadczenie codziennych sytuacji z ich perspektywy. Szkolenie było nie tylko cennym źródłem wiedzy, ale także inspirującym doświadczeniem, które skłania nas do kontynuowania prac nad zapewnieniem pełnej dostępności naszych instytucji dla wszystkich użytkowników.

W szkoleniu uczestniczyła Iwona Moroń-Chmielarska.

(IMCh)

Żywa biblioteka jako przestrzeń dialogu i zmiany społecznej

— wykład

W dniu 20 marca 2024 r. odbył się pierwszy wykład online z nowego cyklu „Z SBP o...”, pt. „Żywa biblioteka jako przestrzeń dialogu i zmiany społecznej” zainicjowanego przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. Problematykę spotkania omówiła dr Dagmara Kawoń-Noga, pedagog, wykładowca akademicki oraz nauczyciel bibliotekarz, zawodowo związana z Uniwersytetem WSB Merito w Opolu oraz z Opolskim Centrum Edukacji, która aktywnie działa w obszarach informacji, komunikacji i edukacji.

Wyświetlenie zostało poświęcone idei Żywej Biblioteki (ŻB), czyli metodzie edukacji o prawach człowieka. Autorem tej metody jest stowarzyszenie pod nazwą „Stop Volden”, powstałe 1993 roku w Kopenhadze. Historia jego powstania jest trochę przypadkowa. Przyjaciel kilku młodych ludzi z Danii został napadnięty z powodu swojej odmienności, w reakcji na to wydarzenie postanowili oni założyć stowarzyszenie i prowadzić działania mające na celu zapobieganie wszelkiej dyskryminacji. Powstał pomysł zorganizowania Żywej Biblioteki, w której ludzie będą mogli się nawzajem wypożyczać i czytać. Książkami w tym katalogu są ludzie należący do dyskryminowanych grup społecznych, których podczas wydarzenia można wypożyczać i czytać, czyli rozmawiać z nimi. Dzięki temu można bliżej poznać osobę należącą do grupy postrzeganej negatywnie, co jednocześnie zmniejszy dystans i uprzedzenia.

Procedury korzystania z ŻB są bardzo podobne do tych obowiązujących w zwykłych bibliotekach. Użytkownik, który przychodzi do ŻB, podobnie jak w prawdziwej bibliotece, musi się zarejestrować, wtedy otrzymuje kartę biblioteczną. Następnie zapoznaje się z katalogiem i może wybrać spośród całego szeregu dostępnych tytułów. Jediną różnicą od tradycyjnej biblioteki jest, że tu książkami są ludzie, a zamiast czytania jest rozmowa.

Prelegentka omówiła genezę projektu, standardy dotyczące zasad jego organizowania i przeprowadzania a następnie uzasadniła wagę i aktualność podjętej problematyki.

W wykładzie uczestniczyły: Anna Chybicka i Agnieszka Kowalczyk z Biblioteki Filii w Płocku.

(ACh)